

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР
ПО ЗАРАЗНИ И
ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

№ 2721
30.10.2012

РЕЦЕНЗИЯ

Бул. „Янко Сакъзов“ № 26
София 1504, тел: 944 699

ОТ ПРОФ. Д-Р ЕМИЛ ГЕОРГИЕВ АЛЕКСАНДРОВ, ДМН

ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ, НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ЛАБОРАТОРИЯ

ПО ВИРУСОЛОГИЯ

ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "ПРОФЕСОР" В ОБЛАСТ
НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ 7. "ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ" ПО ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ 7.1 МЕДИЦИНА" И НАУЧНАТА СПЕЦИАЛНОСТ "ВИРУСОЛОГИЯ" ЗА
НУЖДИТЕ НА ОТДЕЛ ВИРУСОЛОГИЯ КЪМ НЦЗПБ-СОФИЯ, С КАНДИДАТ ДОЦ. Д-Р
НЕЛИ СТОЯНОВА КОРСУН, Д.М.Н.

Доц. д-р Нели Стоянова Корсун е единствен кандидат по конкурса обявен в "Държавен вестник" бр. 49 от 29.06.2012 г.

Доц. Н.Корсун е родена на 16.10.1956 г. Завършила е през 1974 г. със златен медал математическата гимназия в гр. Стара Загора. През 1981 г. завършва с отличие Медицинската академия "И. Мечников" в Санкт Петербург, Русия. Академичното развитие на д-р Корсун включва няколко основни, ползотворни етапа. От 1983 до 1987 г. е редовен аспирант в Института по вирусология "Д.И.Ивановский", Москва. Защитава кандидатска дисертация на тема "Получаване и анализ на специфични антитела към човешките алфа интерферони". От 1987 г. досега работи в Националния център по заразни и паразитни болести /от 1987 до 1997 г. като научен сътрудник II степен и от 1997 до 2003 г. - научен сътрудник I степен/. През 2003 г. е избрана за старши научен сътрудник II степен. Защитава дисертация "Проучване върху етиологията на ентеровирусни, норовирусни и ротавирусни инфекции в България /1999-2010 г./" през 2012 г. и придобива научната степен "Доктор на медицинските науки". Има специалност "Вирусология" от 1991г.. Професионалното й развитие е комплексно, ценно и полезно. Включва: работа в лаборатория "Репродукция и биосинтез на вируси, рикетсии и пламидии" /1987-1992г./, Национална референтна лаборатория "Ентеровируси /1992-2010г./ която завежда за периода 2005-2010г. От 2010г. ръководи Националната референтна лаборатория "Грип и ОРЗ". Научните и научно-приложни /диагностични/ интереси на доц. Корсун са насочени към разработване и проучване на актуални въпроси в областта на чревните и респираторни вируси и предизвикваните от тях заболявания, внедряване и разработване на съвременни диагностични методи и специално молекуларно-биологични, хибридомна биотехнология при различни вирусни патогени, биологични свойства на интерферона и др. Освен аспирантурата в престижния Институт по вирусология на името на Ивановски тя има редица специализации в страната и чужбина /Великобритания, Полша, Швеция/ за усъвършенстване по посочените направления. Член е на Съюза на научните медицински дружества.

Научно-изследователска и научно-приложна дейност. За участие в конкурса доц. Н.Корсун представя 190 научни труда, които се разпределят както следва:

автореферати на дисертационни трудове - 2 бр., реални публикации за периода 1985-2012 г. - 116 броя: публикации в престижни чуждестранни списания - 20, от които с импакт фактор - 14 /JAMA , Bull. World Health Org., J. Clin. Microbiol., Int. J. Infect. Dis., J. Med. Virol., Eur. J. Clin. Microbiol., J. Infect. Dis. и др./, 6 без импакт фактор /Вопр. вирусол., Антибиотики и химиотерапия и др./. **Общия импакт фактор е 53,429.** Публикациите в български списания са 96 от които: в български специализирани научни издания на латиница - 8 /Probl. Inf. Parasitic. Dis., Biotechnology&Biotechnological Equipment, Scripta Scientifica Medica/, публикации в български научни списания на кирилица - 48 и публикации в специализирани медицински издания и сборници - 31 /Инфектология, Педиатрия, Лекарска практика, Съвременна медицина, Мединфо, Медицински преглед, Бълг. мед. журнал и др./, монографии - 2, глави от книги и учебник - 7. Доц. Н. Корсун е първи автор в 67 /57,75%, втори в 21 /18,10% от публикациите. След придобиване на академичната длъжност "доцент" броят на публикациите е 85. За периода 1985-2012 г. е участвала с 72 доклада и постери в научни форуми, от които 35 в чужбина и в България - 37. Първи автор е на 20 /27,77%, втори на 29 /40,27%. Участията й след придобиване на академичната длъжност "доцент" са 63. **Има 232 цитирания на 59 публикации**, от които 168 цитата в чуждестранни публикации и 64 в български. Цитатите след присъждане на степените и званията "доктор", "доцент", "доктор на науките" съответно са 120 / 54 в чуждестранни публикации - 64 и в български - 56 /.

В трудовете се очертават следните основни направления, които имат приоритетен научен и научно-практически характер:

- Проучвания върху биологичните свойства на интерферона със специфични антитела.
- Проучване репродукцията на HIV в клетъчни култури и изследвания на анти-HIV активността на интерферона, индуктори на интерферона и някои имуномодулатори /тимарин и V и VII фракции на тимозин/.
- Получаване на моноклонални антитела към някои вирусни патогени /грипен вирус А /H3N2/, хепатит В /HBsAg/ и ротавируси/.
- Проучвания върху разпространението на ентеровирусите и тяхната роля за възникването на заболявания с подчертано социално-здравно значение /клинично и епидемиологично/: полиомиелит, остри вяли парализи, серозни менингити и енцефалити, миокардити, перикардити, гastroenterити.
- Проучване участието на норовирусите при епидемични и спорадични случаи на остри гастроентерити.
- Проучване на разпространението на ротавирусите в България и характеризиране на циркулиращите ротавирусни щамове.

В хода на тяхната разработка са получени ценни и полезни за теорията и практиката резултати и са реализирани редица приноси с оригинален и приложен характер, които могат да се представят в следния обобщен вид:

- При изследванията върху полифункционалността на молекулата на **интерферона** с моноклонални и поликлонални антитела към човешкия алфа интерферон е доказано, че антивирусната, антипролиферативна и имуномодулираща активност на плазмидните интерферони алфа 2, алфа 3 и алфа F/D не се различават съществено от активността на природния левкоцитарен инфирон. Получените антиинтерферонови антитела са използвани за пречистване и концентриране на интерферони. Разработен е метод за получаване на моноспецифичен антисерум, който не реагира с антигенните детерминанти на алфа 3 интерферона, с него е установено, че алфа 3 интерферона съставя значителна част от лимфобластоидните интерферони.

- **Проучванията при вируса на СПИН** на модел клетъчна култура Н9/ИИВ хронично инфицирана с HIV установяват редица интересни факти: вирус-инхибиращ ефект на рекомбинантният алфа 2 интерферон /реаферон/, на индукторите на интерферона poly /G/ poly /C/ и на двойно-верижна РНК от дрожди; подтискане репродукцията на HIV под въздействие на имуномодулаторите тимарин и V и VII фракция на тимозин; ефекта върху експресията на вирус-специфични антигени от едновременното използване на интерлевкин-2 със специфични поли и моноклонални антиинтерферонови антитела.

- **Получени са оригинални хибридомни клетъчни клонове**, които продуцират моноклонални антитела срещу антигенните детерминанти на вируса на грипа А /H3N2/ и моноклонални антитела от клас IgM, срещу повърхностния антиген /HBsAg/ като са проучени възможностите за приложение лабораторната диагностика на тези инфекции чрез метода ELISA.

Трябва да се подчертава, че проучванията върху етиологията на острите чревни инфекции предизвиквани от ентеровируси, норовируси, ротовируси и тяхното разпостранение в България извършвани за период от дванадесет години 1999-2010 г. са мащабни, многообемни и изключително ценни като разкриват редица нови, неизвестни факти, нови причинители и са от водещо значение за здравеопазването.

- **Ентеровируси:** проучено е участието на ентеровирусите при случаи на невроинфекции в България и по-голямата честота на Коксаки В и някои ЕCHO вируси, участие на Коксаки В вирусите при миокардити, перикардити, дилатативна кардиомиопатия; разшифрована е етиологията на епидемичен взрив от полиомиелит в България като резултат на внесен див полiovirus I; доказани са случаи на ваксино-ассоцииран паралитичен полиомиелит в резултат на което оралната ваксина е заменена с инактивирана полiovаксина; доказана е необходимостта от поддържане на добър имунен статус на населението с оглед предотвратяване на риска от възникване на паралитични заболявания в случай на внос на диви полiovируси или вируси-деривати на оралната полiovаксина; проучена е ефективността на молекулярно-биологичните методи за доказване на ентеровирусите без извършване на клетъчно култивиране и разработеният от доц. Корсун диагностичен метод RT-PC за откриване на ентеровирусна РНК в ликвор; за първи път у нас е проучено участието на ентеровирусите при развитие на диабет I тип при деца.

- За първи път в България са доказани норовируси и е установена тяхната роля в етиологията на острите гастроентерити включително и като причинители на епидемични взривове; извършен е секвенционен анализ на изолирани норовируси и са доказани няколко генотипа и варианти норовируси от геногрупа GII; проучванията доказват важната роля на норовирусите в България и необходимостта от разработването на система за надзор на тези актуални, широко разпространени заболявания.

- Извършените проучвания върху разпространението на ротовирусите в България показват висок относителен дял на ротовирусните гастроентерити /34,5%/ и особено значението на ротовирусите от група А за острите гастроентерити в детската възраст; специален интерес представлява извършеното мащабно характеризиране на циркулиращите ротовирусни щамове при което е установено доминиращо разпространение на ротовируси представители на четирите глобално най-значими типове G2P, G9P, G1P, G4P и факта, че циркулиращите у нас ротовируси са предимно от типове спрямо които лицензираните в Европейския ваксини са ефективни; извършен е секвенционен и филогенетичен анализ на 35 секвенции на изолирани у нас ротовирусни щамове и е установена генетични близост между българските щамове и ротовирусни щамове от други близки или далечни страни; проучванията за откриване на антигенни различия между българските ротовирусни щамове типове G1, G2, G3, G4 и P [8]/ и аналогичните щамове от ваксините Rota Teq и Rotarix установяват в нашите щамове различен брой /2-7/ замени на аминокиселини в някои от антигенните райони на протеините VP7 и VP4. Това изисква постоянен мониторинг на подобни аминокиселинни промени, които могат да доведат до варианти избягващи индуцираната от ваксините защита.

- По отношение на проблема "Грип и ОРЗ" за периода 2010-2012 г. са извършени някои основни видове проучвания: разпространение на различните типове и субтипове грипни вируси през епидемичните сезони и ко-циркулация на пандемичния тип A/H1N1/ и вируси тип B /сезон 2010-2011/ и доминиращо разпространение на A /H3N2/ /сезон 2011-2012/; установени са съвпадения и различия между изолираните през първия и втория период грипни вируси и ваксиналните вируси; извършен е секвенционен и филогенетичен анализ на гените на хемаглутинина и неурамиnidазата на български изолати на пандемичния грипен вирус и са открити 9 мутации в сравнение с ваксиналният вирус A /Californid/7/2009; установено е значително участие на RS-вирус при случаи на бронхиолит и пневмония сред хоспитализирани деца на възраст под 1 година в някои региони на страната през сезон 2010-2011г.

- Оптимизирани са различни методи за усъвършенстване на диагностиката при заболявания причинени от ентеровирусни, ротовирусни, аденоовирусни инфекции включително и молекуларно-биологични.

- Доц. Корсун е съавтор на едно изобретение и 9 внедрявания.

Резултатите и приносите от мащабната, обемна, целенасочена научно-исследователска, научно-практическа-диагностична и внедрителска работа извършена от доц. д-р Нели Корсун са безспорни, много ценни и разширяват както теоретичните така и практически познания по редица важни проблеми на

здравеопазването, които са свързани с обхващането на големи и разнородни контингенти от човешката популация. Те заслужават висока оценка.

Учебно преподавателската дейност на доц. Н. Корсун е интензивна. Тя участва активно в провеждането на курсове за следдипломна обучение /СДО/, индивидуално обучение на специализанти по вирусология и други сродни специалности, изнасяне на лекции, провеждане на упражнения, семинари, колоквиуми, ръководство на дипломанти и специализанти, участие в изпитни комисии. Притежава отлично педагогическо умение, което определя интересът към нейната преподавателска работа.

Учебната ангажираност на доц. Корсун за периода 2007-2011 г. е 1578 часа или средногодишно 315,44 часа. Ръководила е специализацията по вирусология на 5 специализанти. Била е научен ръноводител на 1 докторант и 3 дипломанти.

Доц. Н.Корсун участва в разработването на осем научно-изследователски проекта като ръководител и изпълнител. Три от проектите са с международно участие /VI рамкова програма на Европейската комисия със специалисти от Германия, Европейска мрежа за надзор над ротавирусните заболявания със специалисти от Великобритания, Генетично разнообразие на ротавирусите: предизвикателство за ротавирусната ваксина? със специалисти от Словения /. Останалите са съвместни с Медицинските университети в София и Плевен. Проектите са насочени към разработване на актуални въпроси на инфекциозната патология на човека включващи: епидемиологични, клинични, диагностични, молекулярно-биологични и генетични проучвания на ротавирусните, норовирусни и ентеровирусни инфекции, проблеми и перспективи на ваксинопрофилактиката. Доц. Корсун ръководи и участва в разработването на четири научно-изследователски теми на Националния център по заразни и паразитни болести със сходни цели и задачи. Включени са и проучвания на етиологичната роля на грипните и някои ОРЗ чрез молекулярно-биологични методи.

Доц. Н. Корсун притежава добри организаторски качества и умения. Заведала е Националната референтна лаборатория "Ентеровируси" към НЦЗПБ за периода 2005-2010г. От 2010 г. е ръководител на Националната референтна лаборатория "Грип и ОРЗ". От 2005 година е отговорник по диагностичната дейност на Отдела по Вирусология към НЦЗПБ. Отговорник по Метрологичното осигуряване в ЛИК-НЦЗПБ от 2003 г., а от 2012 г. е ръководител. Отличава се със своята коректност, тактичност и деликатност. Същевременно изпълнява с упоритост, прецизност и настойчивост поставените задачи.

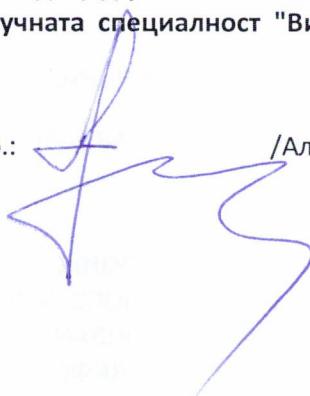
Д-р Корсун е изграден високоерудиран професионалист, с перспективно мислене, подход и задълбоченост при подбора и разработването на основни проблеми и въпроси свързани със здравеопазването. Съчетава и изпълнява успешно сложният комплекс от резултатна научно-изследователска, научно-приложна, диагностична работа и перфектна организация при изпълнението на редица трудни и много отговорни задачи в областите, в които е работила и работи. Доц. Корсун е желан, уважаван и търсен партньор не само у нас но и в чужбина. Познавам лично доц. Корсун и съм с отлични впечатления. Цялата документация по конкурса е подгответа изрядно и безупречно.

Позволявам си, въз основа на всичко представено дотук да препоръчам
с убеденост на почитаемото жури да присъди на доц. д-р Нели Стоянова Корсун,
д.м.н. академичната длъжност "Професор" по научната специалност "Вирусология".

26.10.2012г.

София

Проф.:

/Александров/